

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 1278603/3

בבית הדין הרבני האזורי ירושלים

לפני כבוד הדיינים:

הרב יצחק אושינסקי – אב"ד, הרב מאיר קאהן, הרב יעקב מ' שטיינהויז

התובעת: פלונית (ע"י ב"כ עו"ד אברהם יצחק וייס)

נגד

הנתבע: פלוני (ע"י ב"כ עו"ד עדי דראל)

הנדון: חיוב גט לבעל שהסתיר מאשתו את דבר מאסרו בכלא לפני הנישואין

החלטה

בפנינו תביעת גירושין של התובעת.

ונזכיר האמור בסיומה של החלטת בית הדין מיום כ"ו בתמוז תשפ"א (6.7.21):

משכך, ייקבע דיון הוכחות נוסף בתיק, ובסיומו, יישמעו סיכומי שני הצדדים בעל פה טרם פסיקה, וייערכו הצדדים לכך.

הצעת בית הדין שהוצעה מעלה, על כל מרכיבה, אינה רלוונטית עוד, ומעתה האישה רשאית לתבוע כתובתה, וכן ההסדר הממוני ידון בנפרד ומחדש (לפני הגט או לאחריו, על פי החלטת בית הדין) והתיקים למזונות ומשמורת ימשיכו להתנהל בפני בית המשפט.

כאמור מעלה, בדיון ההוכחות לא תישמע מאת הבעל טענה לשלום בית.

וזו מהות הדיון האחרון הקבוע בתיק.

בפתח הדיון האחרון, באי כוח הצדדים ביקשו להכניס לדיון את אחי הבעל ואת אם האישה לשם סיוע בניהול המשא ומתן.

הבעל טוען: המתווה מוסכם. אך אני רוצה לאשר הסכם בבית המשפט.

בשלב זה, נערכה הפסקה בדיון לשם ניהול משא ומתן מחוץ לאולם הדיונים, אך נראה שהוא לא צלח, והצדדים הושבו לאולם הדיונים.

שני הצדדים מסכימים שוב כי אף אחיו של הנתבע ואמה של התובעת ינכחו בדיון לשם סיוע בקידום ההליך, ובית הדין אישר זאת. ברם, משלא הושג הסכם, הם התבקשו להמתין מחוץ לאולם הדיונים, והחל שלב דיון ההוכחות כפי שנקבע מראש.

הוצע לבעל לחקור את האישה, והוא מגיב בתחילה: שום דבר, אין לי לחקור אותה.

לאחר מכן שואל את האישה שאלות, מתחיל לשאול באשר לראיית הילד, שלטענתו הוא לא הצליח לפגוש את הילד. בית הדין הבהיר ששאלה זו לא קשורה לתביעת הגירושין שעל הפרק. לבעל אין שאלות על הגירושין, רק טוען שהאישה גנבה לו 100 אלף ש"ח. האישה משיבה לשאלותיו: רוב הכסף בחשבון היה הכסף שלי. הוצאתי את הכסף כי לא יכולתי לסמוך

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

עליו, הוא היה מושך כספים, ופחדתי להשאיר אצלו כל כך הרבה כסף. הסכום שלו היה 17 אלף ש"ח, ומה שיוחלט אעשה ואני לא גונבת. יש פירוטים. מאשרת שטענתי שאני מתביישת שאני באה לנישואין בלי שקל. התכוונתי שבאתי בלי חיסכון גדול, אך היה לי חסכון בצד אצל חברה ועוד 20 אלף ש"ח בחשבון. המתנות של החתונה היו רק 50 אלף ש"ח ויש לי פירוט.

חוקר ב"כ התובעת את הנתבע, ואלו תשובותיו: נישאנו בשנת תש"פ, מה שהבאתי לחתונה, חלק מהדברים לא רשומים בדף. לא הבאתי אתי מזומן, אך דאגתי שדברים ישולמו. למדתי בפוניביז', ישבתי בכלא 11 חודשים לפני החתונה. לא סיפרתי לכלה שישבתי בכלא. לא יודע מיהי אולגה בתל אביב. לא ישנתי אצלה. לא נתתי לאישה מכות בשדרות הרצל. נעלמתי מהבית פעם אחת וחיפשו אותי ע"י משטרה. הייתי בתל אביב. היו עוד לילה או שנים שנעלמתי. המשטרה מצאה אותי בת"א בתחנת רכבת ההגנה, לא תפסו אותי שם על עסקת סמים. לא הבאתי סמים לבית. אני עצור על הונאה והסגת גבול.

בתחילה הבעל לא מוכן להשיב לשאלה אלו עבירות תלויות כנגדו כיום. לאחר שהובהר לו שעלולה להיות השלכה לאי מתן תשובה, הבעל מגיב: כל התיקים הפליליים סגורים. יש גזר דין בכל התיקים.

הבעל לא מוכן להשיב בתחילה מהו גזר דין שלו, ולבסוף מגיב: אני שפוט ל-15 חודשים.

האישה טוענת: הוא הציג עצמו כבחור מפוניביז', ועשרה ימים לאחר החתונה הוא לקח אותי לת"א והוציא אבקות מול עיני, שאלו סמים קשים, והבהרתי לו שזה לא יקרה לידי, ופעם בחודש היה נעלם ומשאיר אותי לבד. רק לאחר חצי שנה הוא אמר לי שזה סמים. לא ידעתי שהוא ישב בכלא, אם הייתי יודעת שהוא ישב בכלא, לא הייתי מתחתנת. הוא משך 7000 ש"ח מהחשבון והיה נעלם וזה עלה המון כספים על הסמים. משכורתי הייתה 7-9 אלף ש"ח. הבעל היה אלים כלפיי, פעם אחת דחף אותי לפינה בשדרות הרצל בפני אנשים. רק בגלל היריון נשארתי אתו. הוא שיקר עלי בלי סוף. הבעל סיפר לי סיפורים שחי עם מישהי בשם אולגה לפני החתונה. תיאר לי אותה.

הבעל טוען: הרוב שקרים, פעם אחת משכתי מהאשראי. הייתי צריך לכסות חובות. לא השתמשתי בסמים. נגעתי בסמים, לא כל יום. לא היה לי קשר עם אולגה, סיפרתי לה איזה סיפור, המצאתי לה סיפור כדי שהיא תהיה רגועה במשהו מסוים.

לאור החלטת בית הדין המצוטטת מעלה, הובהר לצדדים שהגיעה עת הסיכומים. הובהר כי הם יסכמו בעל פה, כרשום בהחלטה מעלה. מסכמים ב"כ הצדדים כרשום בפרוטוקול.

ונצטט את סיכומי הצדדים מתוך הרשום בפרוטוקול.

ראשית סיכומי ב"כ התובעת:

ב"כ האישה: אין לי הרבה מה להוסיף, אבל כל מה שהיא אמרה, זה יהיה חלק מהבקשה שלנו לכפיית גט, לא רק לחיוב. מדובר באדם שהתחזה לחרדי, ומתברר שהוא לא סיפר את עברו, שהוא עבריין וותיק, שגם ריצה עונש בכלא. חיי הנישואין הקצרים התבררו כסרט בלהות, אלימות שהיא העידה ויותר מפעם אחת, את השימוש בסמים הוא לא הכחיש, לא על בסיס יומי אבל כן על שימוש שבועי, את הכסף הוא בזבז לא יודעים האם על סמים אבל לא על חיי הנישואין. אין לנו הוכחה על בגידה בחיי הנישואין, אבל האיש התוודה בפניה כמה פעמים, האיש הודה כאן שהסיפור עם אולגה היה, אבל הוא נאמר לצורך צרכים שהוא ראה לנכון. היו היעלמויות

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

מהבית, והתראות עם העולם התחתון פשוטו כמשמעו, עם אנשים עם סמים, עם המצאות אליבי שלא היו ולא נבראו, אין צורך ביותר מכך. וכמובן, לא מדובר על דבר אחד, או על תקופת משבר שאפשר להבין, זה דבר שיטתי עד היום, ולצורה של האישה, אב הילד מרצה כבר קרוב ל-10 חודשים, לטענתו הוא צריך להשתחרר עוד חודש או חודשיים, ולכן אנו מבקשים לאור העגינות הקשה שלה, והאיש מסרב לגרש אותה, לכן אנחנו נבקש להאריך את מעצרו של האיש עד למתן הגט, בהתאם להחלטה הקודמת עם החלופה הכספית שנאמרה שם, ולהורות על חיוב בגט.

כן סיכומי ב"כ הנתבע:

סיכומי ב"כ האיש: הדיון וההוכחות חרגו מתביעת הגירושין, האיש לא התחזה לבן ישיבה, הוא אכן למד בישיבה, באיזה שהוא שלב הוא נשר ממנה, הוא מעד ונכנס לכלא, הוא התחתן, ואדם לא מתחתן סתם, הוא כנראה רצה להשתקם ולהמשיך הלאה, האיש רצה שלום בית, התעקש ואף שילם מחיר על זה, והאישה סירבה, הם הכירו באמצעות שידוך, וסביר להניח שהשדכנים בדקו את הרקע ולא מצאו רבב, או משהו משמעותי.

האישה מעירה כי השדכנית זה היה אמא שלו, שהייתה עוזרת בית אצל סבתא שלי, ככה ברור שלא היה רבב בשידוך.

ב"כ האיש: אין הוכחה לסיפור של בגידה, כפי שאמרתי שהדיון התרחק מנושא הגירושין, לא הוכח שום קשר עם עולם התחתון או עם דמויות עברייניות בתל אביב, היום לא צריך להגיע לתל אביב, אפשר למצוא אותם תחת כל עץ רענן, ואפשר גם להזמין בטלפון, אין טעם להושיב אותו עוד בכלא, צריך להביא אותו למצב שיקלוט שהמערכת הזאת התפרקה, וכל צד צריך להמשיך את חייו בדרך חדשה, בתקווה שלא יסתבך פעם נוספת, אני אבקש מבית הדין לתת לו את האפשרות לצאת מהכלא, הוא לא יכול להעלם במדינה הזאת, בסופו של יום הוא יצטרך לתת את הגט, הסנקציה של כפיה, של מאסר זה סנקציה חמורה, וזה לא המקום להטיל עליו, כל הנושא של ניכור הורי שהאיש סבל, למרות שאין קשר לזה, כל פעם שהוא הגיע זה גרם לאיזה אנטי, כשלא אפשרו לו לראות את הילד, הוא לא ראה אותו כמה חודשים, יצטרכו בית המשפט למשפחה ליצור מצב בו הוא יראה את הילד, בנסיבות העניין אני מבקש למצות את הפוטנציאל לסגור את העניין כאן והיום, ואם לא אז לקבוע דיון לאחר הדיון בבית המשפט למשפחה.

עד כאן מתוך סיכומי הצדדים, כרשום בפרוטוקול.

מעתה ניגש לפסיקת הדין.

ראשית נזכיר את השתלשלות העניינים בתיק, תוך ציטוט מהחלטות קודמות שנתנו.

השתלשלות העניינים בתיק

ראשית נזכיר האמור בהחלטת בית הדין מיום כ"א באייר תשפ"א (3.5.21):

בפנינו תביעת גירושין של האישה.

כיום התובעת הופיעה וכן בא כוחה, אך הנתבע לא הופיע אף בחלוף כחצי שעה מעת הדיון שנקבע.

אם התובעת התבקשה להמתין מחוץ לאולם, בשל החוק והתקנות.

ונזכיר האמור בהחלטת בית הדין מיום כ' באייר תשפ"א (2.5.21):

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

[...]

וזו מהות הדיון הקבוע להיום.

באשר להסדרי שהות, ראו האמור בהחלטות בית הדין מיום י"ד באלול תש"פ (3.9.20) ומיום כ"א באלול תש"פ (10.9.20).

כאמור, כיום התובעת וב"כ הופיעו, אך הנתבע לא הופיע.

התובעת טוענת: המשפחה שלו יודעת על הדיון של היום.

טוען ב"כ התובעת: הבעל נעלם כבר מיום כיפור. הוא לא פוגש אף את הבן מאז פדיון הבן. יש הליכי מזונות בבית משפט, וגם שם הוא לא משתף פעולה. יש שם החלטות. נבקש להביא אותו בצו הבאה לאור העובדה שנעלם למשך 8 חודשים. כן להעביר לטיפול מחלקת עגונות. ניסינו להשיג את כתובתו, ידוע היכן גרים הוריו ואחיו, אך הם לא משתפים פעולה, אחיו סיפר שבלייל הסדר הוא היה אצל הוריו. הוא כנראה בתל אביב ליד מקום עבודתו.

בדיקה במערכת המחשוב מעלה כי הזימון לדיון להיום נשלח לבעל בדוא"ל ביום כ"ח בשבט תשפ"א (10.2.21).

ובכן, לאור המתואר, ייקבע דיון נוסף בפני הרכב מלא, אליו יוזמן הבעל בצו הבאה ע"י משטרת ישראל עם שחרור בערבות עצמית (חתימה על ערבות, ללא הפקדת מזומן) בסך 5000 ש"ח, לשם הבטחת הופעתו.

ברם, התיק יופנה אף לידיעת מחלקת עגונות בהנהלת בתי הדין; ובמידה ומשטרת ישראל לא תצליח לאתר את הבעל, מבוקש כי מחלקת עגונות תסייע באיתורו.

כן נזכיר האמור בהחלטת בית הדין מיום כ"ג באייר תשפ"א (5.5.21):

בפנינו הודעת הרב אליהו מימון מנהל אגף עגונות מהיום כ"ג באייר תשפ"א (5.5.21), כי הבעל נעצר ע"י המשטרה על עבירה אחרת, וממליץ להורות לשב"ס על הארכת מעצרו עד למחר בבוקר וזימונו לדיון מחר.

ונזכיר האמור בהחלטת בית הדין מיום כ"א באייר תשפ"א (3.5.21):

[...]

ועתה בפנינו הודעת מנהל אגף עגונות כאמור.

משכך, ולאחר הפעלת שיקול הדעת ומשום חשש לעגינות התובעת לאור הנתק הממושך עם הבעל שהוצהר על ידה בדיון שהתקיים, ייקבע דיון למחר יום חמישי כ"ד באייר תשפ"א (6.5.21) בשעה 10.30, ויימשך מעצרו של הבעל עד לדיון שנקבע למחר.

כן נזכיר האמור בהחלטת בית הדין מיום כ"ד באייר תשפ"א (6.5.21) לאור הדיון שהתקיים

בנוכחות שני הצדדים:

בפתח הדיון בית הדין מברר עם הבעל מדוע הוא לא התייצב לדיון הקודם. ומגיב: המייל שלי סגור ולא פעיל. אם ייקבעו דיונים מעתה, אופיע.

בדיון הקודם טען ב"כ האישה כי הבעל לא משתף פעולה עם ההליך בבית המשפט. הבעל לא מוכן להשיב לשאלת בית הדין האם הוא משתף פעולה עם ההליך בבית משפט, אף שנשאל על כך כמה פעמים, ושואל את אב"ד "לאן אתה חותר?"

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

האישה מבקשת להתגרש.

הבעל מגיב: אני לא רוצה להתגרש. הייתה פגישה אחת בגישור וזה התנתק. לא קבעו לנו פגישה שניה. אני רוצה להיערך בצורה מסודרת ולבוא עם טוען רבני או עורך דין. אני לא יודע מה התנאים שהם מעמידים לי לגירושין. התנאי שלהם שאני אהיה בכרית עם שני חברים בכך שאתן גט בתוך 3 חודשים וערכות של 200 אלף ש"ח. התקבלנו ברית בכוח פנים. ביזו את החלטת בית הדין.

מצהיר ב"כ הבעל: אין לנו שום תנאים לגט.

הבעל מצהיר: אני רוצה לבוא עם טוען רבני משלי. לא מביע עמדה האם אני רוצה לתת גט או לא.

טוען ב"כ האישה: הם לא יחד מתחילת ההיריון של האישה. הוא נעלם, ב 8 חודשים האחרונים אנו הופכים את העולם כדי לאתר אותו. הוא יודע מההליכים בבית משפט, והתגלו שני דברים: הוא לא סיפר על עברו הפלילי שישב שנה וחצי בכלא, וכן התגלה אתמול גיליון הרשעות מפואר שלו על עברות רכוש מלבד סחר הסמים. הוא התחזה להיות אברך ישיבה. רק מבקשים להתגרש. אם לא היה נעצר, הוא לא היה בא. נבקש לעצור אותו עד לדיון, אחרת לא נראה אותו פה. הוא לא מופיע לדיון בית דין ואף לא לבית המשפט, והמשפחה שלו מחפים עליו. האישה עגונה והוא יכול גם לברוח, הוא מקושר עם עבריינים בתל אביב. היא חוותה אלימות פיזית ממנו ובגד בה באופן סדרתי. אנו לא רוצים. רק לעצור אותו כדי שיתייצב לדיון או לפחות ערבות כספית משמעותית שידע שחייב להופיע לדיון. יש לו עו"ד שאול בן אילן.

הבעל מגיב: ייקח לי חודש להתארגן עם עורך דין. אין לי כרגע עורך דין. לא יודע מי זה שאול בן אילן.

בית הדין הבהיר שצריך ערבות כספית לשם הבטחת התייצבות כחלופת מעצר.

הבעל מגיב: אין לי כסף, אתן כתובת של הוריי ואני אתייצב.

בית הדין הציע כי כחלופת מעצר, הוא יפקיד ערבות כספית של 50 אלף ש"ח.

הבעל טוען שאין לו כסף, ומבקש לדחות את הדיון ליום ראשון.

להודעת קצין השב"ס, הבעל עצור בהחלטת בית המשפט עד להחלטה אחרת של בית המשפט. עצור באבו כביר בתל אביב. מבקש קצין שב"ס שלא יוזמן הבעל לדיון לפני 10.30.

ב"כ האישה מבקש לדעת על מה עצור הבעל. הובהר כי הוא יוכל לבדוק זאת מחוץ לכותלי בית הדין.

קצין שב"ס מבהיר לבית הדין כי לבעל קבוע דיון נוסף בבית המשפט ליום כ"ט בסיון תשפ"א (9.6.21) באשר להארכת מעצרו, ועד אז הוא עצור.

למעשה, אף בבית הדין נקבע דיון כ"ט בסיון תשפ"א (9.6.21).

עד כאן עיקרי טענות הצדדים ההדדיות ועיקרי התנהלות הדיון היום.

ובכן, בית הדין מתרשם כי ללא הבטחת התייצבותו של הבעל לדיונים, הוא לא יופיע לדיון בכוחות עצמו. נזכיר כי בפתח הדיון בית הדין מברר עם

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

הבעל מדוע הוא לא התייצב לדיון הקודם. והגיב הבעל: "המייל שלי סגור ולא פעיל. אם ייקבעו דיונים מעתה, אופיע". ברם, בדיקה במערכת המחשוב מעלה כי הבעל חתם על טופס לקבלת דברי דואר בית הדין בדוא"ל, טופס מיום כ"ד באלול תשפ"א (1.9.21), ושם נרשם כי "אני יודע ומסכים שאהיה מושחק מלטעון כנגד ההגשה והמצאה באמצעותם". וכן נרשם שם "הנני מתחייב בזאת ליידע את מזכירות בית הדין על כל שינוי בכתובת הדוא"ל או כל תקלה פגיעה ושינוי ביכולתי לקבל כתבי בית דין לדוא"ל הרשומים לעיל". כך שלא ניתן לקבל מהבעל כיום כל טענה כי הוא לא קיבל את הדוא"ל ואת זימונו לדיון או שהדוא"ל שלו התקלקל והוא לא דווח לבית הדין על כך כפי שהתחייב.

בנוסף, ולאור טענות ב"כ האישה בדיון הקודם כי הבעל לא משתף פעולה עם ההליך בבית המשפט, הבעל לא היה מוכן להשיב לשאלת בית הדין האם הוא משתף פעולה עם ההליך בבית משפט, אף שנשאל על כך כמה פעמים, ושאל את אב"ד "לאן אתה חותר"?

לאור הנ"ל, בית הדין מתרשם כי ללא הבטחת התייצבותו של הבעל לדיונים, הוא לא יופיע לדיון בכוחות עצמו.

ברם, עתה אין צורך בפועל במעצרו של הבעל לשם הבטחת התייצבותו לדיון הבא או בערבות כספית לשם כך, משום שבכל מקרה הבעל עצור עד לדיון הבא בבית המשפט ליום כ"ט בסיון תשפ"א (9.6.21) לבחינת הארכת מעצרו. ברם, ככל שישוחרר ע"י בית המשפט, בית הדין ישקול להורות על הבטחת התייצבותו כנ"ל, בדרך של מעצר או ערבות כספית שתקבע ע"י בית הדין.

מבוקש כי השב"ס יעדכנו את אגף עגונות בבית הדין במקרה שיוחלט על שחרור הבעל, זאת כדי לאפשר לבית הדין לממש את אחת הבטחות הנזכרות להבטחת התייצבות הבעל לדיונים בבית הדין.

ובכן, ייקבע דיון נוסף בתביעת הגירושין לפני המועד בו קבוע דיון בבית המשפט, ובדיון הבא לא תישמע מאת הבעל כל טענה באשר לחוסר ייצוג משפטי.

כן נזכיר האמור בהחלטת בית הדין מיום ט"ז בסיון תשפ"א (27.5.21):

כיום, מגיב הבעל לתביעת האישה: אני נעזר בסיוע המשפטי וממתין למינוי שלהם. הם אמרו שינסו לזרז את העניין. כן אני רוצה זכויות שלי. אשתי הפרה את החלטת בית הדין באשר לברית ומונעים ממני לראות את הבן בימי ששי, לפני שהייתי עצור. זו זכות בסיסית שלי. האישה תכננה זאת מראש. היא לקחה את כל הכסף המשותף בחשבון והעבירה לחשבון פרטי על שמה והשאירה מינוס בחשבון. לכן היא אומרת שאין לה תנאים. לא אהיה סרבן ואם אצטרך לתת, אתן גט. אני מתכנן להגיע לדיונים באופן סדיר. אם צריך לתת גט, אתן גט. ראיתי את בני רק רבע שעה מאז שהוא נולד. היא לקחה קרוב ל 100 אלף ש"ח ויש מינוס בחשבון.

הבעל מצהיר: אני עצור עד למתן החלטה אחרת. הדיון הבא שלי ביום כ"א בסיון תשפ"א (1.6.21).

בית הדין בירר עם השב"ס מתי אמור להשתחרר הבעל, והתברר כי הדיון הבא ביום כ"א בסיון תשפ"א (1.6.21).

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

האישה מגיבה: היה רק 70 אלף ש"ח, רוב הכספים היו שלי לפני החתונה, והכסף מהצד שלו היה רק 15 אלף ש"ח, זה היה חשבון משותף והיה בו רק מתנות חתונה. מתנות החתונה היו כ 50 אלף ש"ח, עשינו רשימות מי נתן. היו שם גם חסכוניות שלי מלפני החתונה. היה חשבון שלי עם כסף לפני החתונה כ-40 אלף ש"ח, נכנסו לשם מתנות החתונה, והפכנו את החשבון לחשבון משותף. הוצאתי את כל 70 אלף ש"ח שהיו שם, כי היה מינוס בחשבון, הוא השתמש בחשבון, היה מינוס 10 אלף ש"ח. הכספים היו בחיסכון.

מוסיף ב"כ האישה: היה חשבון חיסכון שלה שהיה שם כ 40 אלף ש"ח עד 60, לשם היא צירפה את הבעל לחשבון, ולשם הפקידו את מתנות החתונה, והחלק שלו שקיבל מקרוביו היה כ-17 אלף ש"ח ושאר הכספים מצדה. אם יוחלט שמגיע לו חצי, מה שיוחלט. כן הבעל לא הזרים לחשבון שקל אחד. הוא רק הוציא כספים מהחשבון. מה שיוחלט הוא יקבל, וזה לא קשור לגט.

ומוסיף ב"כ האם: יש לו דיון ביום כ"א בסיון תשפ"א (1.6.21) ויש לו 3 כתבי אישום. יש מעצר עד תום ההליכים. נבקש לקבל את החומר. שכל אחד ילך לדרכו, היו יחד 7 חודשים עד לפירוד. מגיע לו הסדרי שהות, הוא לא בא לבקר את הילד בימי ששי, פעם אחת הוא לא בא. הוא יקבל הסדרי שהות. יש לפנות לתסקיר הרווחה ושייקח מה שיוחלט.

הבעל מגיב: היא לא הכניסה שקל מהרווקות, לא היה שקל בחשבון שלה. אני הצטרפתי לחשבון שלה. מתנות החתונה הם כסף משותף ורצינו לחסוך זאת לדירה, סמכתי עליה בכך. אם היה כסף שלה מלפני החתונה, זה יהיה שלה. מאז החתונה, זה של שנינו. כן אני שלמתי 3 חודשי שכירות ראשונים בסך 9000 ש"ח. עבדתי לפני החתונה ושלמתי זאת. את הארנונה היא לא שילמה, אבא שלי היה חתום ושילם חודשיים ואני שלמתי קרוב ל 5000 ש"ח. באתי לפחות 4 פעמים לראות את הילד מאז שנקבע שאני יכול לראות. אני לא עצור עד תום ההליכים אלא עד להחלטה אחרת. היא תבעה בבית משפט, ואני אקבל תביעות בהוצל"פ, אני רוצה מסמך שאין לה תביעות כלפיי. אני מבקש לבטל את צו המעצר.

טוען ב"כ האם: שישלם מזונות ואין לנו כל תביעה. נחזיר לו את מתנות החתונה.

מצהיר ב"כ האם: אני אעביר את תביעת המשמורת בבית משפט לבית הדין.

מוסיף ב"כ האם: שיגיד איזה כתבי אישום תלויים כנגדו.

הבעל מגיב: לא רוצה להגיד.

מוסיף ב"כ האם: ידוע לנו שישנם 3 כתבי אישום חמורים כנגדו, אשתו לא רוצה לרדוף אותו, זה לא מענין אותה. אם יהיה דיון הוכחות, זה לא יטיב לו בהליך הפלילי. יש דברים שעד היום היא לא דיברה על זה.

ונזכיר עוד מתוך האמור בהחלטת בית הדין מיום ט"ז בסיון תשפ"א (27.5.21) בפן המעשי:

עד כאן עיקרי טענות הצדדים ההדדיות.

ובכן, עסקינן בזוג צעיר שחיו יחדיו רק 7 חודשים, ולהם בן אחד. הבעל מתנה את מתן הגט בחלוקת הכספים בחשבון המשותף וראיית הבן, אך נראה כי תולה את מתן הגט אף בסיום ההליכים בבית המשפט (שם פתחה האישה תיק להחזקת ילדים והסדרי שהות). כן נראה שמעלה תביעות נוספות, וכן תביעת פיצוי על כך שלא נתנה לו לראות את הבן לטענתו.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

האישה מסכימה לחלוקת הכספים על פי החלטת בית הדין וכן לראיית הבן. כן מסכימה להעביר את התיק להחזקת ילדים לבית הדין. כל זאת לא סיפק את הבעל.

לבית הדין נוצר הרושם כי עד שיקבל הבעל את כל תביעותיו, הוא לא יגרש את אשתו.

הבעל עצור עד לדיון הבא בבית המשפט או עד תום ההליכים בשל עבירות רכוש, אך לא מוכן לחשוף בפני בית הדין על אלו עבירות הוא מואשם.

בשום שלב לא טען הבעל שהוא חפץ באשתו, כך שאף אם תעלה טענה כזו ממנו מהיום, היא לא תתקבל.

כן נזכיר האמור בהחלטת בית הדין מיום כ"ו בתמוז תשפ"א (6.7.21):

ברם, למרות האמור, כולל האמירה של בית הדין כי "בשום שלב לא טען הבעל שהוא חפץ באשתו, כך שאף אם תעלה טענה כזו ממנו מהיום, היא לא תתקבל", וכנראה לאור אי הגעה להסכם ולאור העובדה כי הבעל לא קיבל את מלא דרישותיו, הבעל מבקש היום שלום בית; אך לאור האמור מעלה, טענתו לשלום בית לא תישמע, מחמת שבית הדין משוכנע אף היום שהיא טענה שאינה כנה.

טוען ב"כ הבעל: טענתי לשלום בית רק בהסכמת הצד השני, ואם היא נעולה, נמשיך הלאה.

האישה מגיבה: אני לא רוצה שלום בית.

טוען ב"כ הבעל: כל עוד הוא במאסר, הוא יפגוש מה שהשב"ס מאפשר. יהיה תסקיר להמשך. נקודת המחלוקת 20 אלף ש"ח בערך, הוא אף שילם 14 אלף ש"ח שכירות ו 5000 ש"ח ארנונה ושהיא צריכה להשתתף בחצי. כן שהיא תוותר על כתובתה. יש פסק דין למזונות זמניים, לידיעה.

טוען ב"כ האישה: בית הדין קבע מחצית מכספי החתונה. האישה פרנסה אותו בתקופת הנישואין, הכול יהיה חצי חצי. ויתור כתובה רק בכפוף לגט היום. אף שרימו אותה.

בהסכמת שני הצדדים, בית הדין שוחח בנפרד עם כל אחד מהצדדים בניסיון להגעה להסכמות.

ברם, שיחה עם הבעל ובא כוחו הובילה למסקנה כי הבעל לא חפץ בהסדר כספי, משכך, אין מנוס מלהמשיך בתביעת הגירושין לגופה, והצדדים הושבו בשלב מסוים לאולם הדיונים.

התברר כי הבעל עצור עד למתן החלטה אחרת. הבעל טוען שיש דיון ביום ד' באב תשפ"א (13.7.21) ואז אמורים להחליט באשר להמשך מעצרו של הבעל.

טוען ב"כ האישה: נבקש הארכת מעצר. לאור עברו הפלילי של הבעל לא נוכל להסתפק בערבות, נבקש הפקדה של כסף מזומן, 50 אלף ש"ח זה לא מספיק. נבקש לפחות הפקדת מזומן בסך 150 אלף ש"ח. אנו מוכנים להתגמש בהסכם, לא יהיה שלום בית וזה ברור.

שוב, ובהסכמת הצדדים, בית הדין שוחח בנפרד עם הצדדים בניסיון להגעה להסכם.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

בעת השיחה האישיה הפרטנית שלא בנוכחות הצד השני, טען הבעל לבית הדין: "האישה הזו תהיה עגונה, צו מעצר לא מאיים עליי". ואף שמשפט זה נאמר במעמד צד אחד וללא נוכחות שני הצדדים ושלא לפרוטוקול ושלא בעת רישום פרוטוקול, לבית הדין היה חשוב לתעד משפט זה, שהרי יש לו השלכות רוחב לכל ניהול התיק.

ושוב הוכנסו הצדדים לדיון, ושוב נוהלה שיחה בנפרד עם שני הצדדים בהסכמתם.

וזו ההצעה שהוצעה לבסוף ע"י בית הדין:

א. הצדדים יתגרשו היום.

ב. האישה מותרת על כתובתה בכפוף לסידור הגט.

ג. האישה תשלם לבעל סך 40 אלף ש"ח, כאשר מחצית מכך במזומן לפני הגט היום ומחצית מכך בשיק שתתן לבעל היום ע"ס 20 אלף ש"ח לפירעון בעוד חודש ימים.

ד. האישה תעביר את התיקים שפתחה בית המשפט למזונות ילדים ומשמורת, לניהול בית הדין, והסמכות לכך תהא לבית הדין בהסכמת הצדדים.

בתחילה האישה לא מסכימה לאמור בסעיף ד להצעה, ואז, לאחר שהביעה חוסר הסכמתה לסעיף זה, הבעל היה מוכן לקבל את ההצעה. הבעל לא הסכים לקבל את סעיפים א-ג בהצעה, אף שהאישה הסכימה להוריד לו את הסך של 800 ש"ח דמי טיפול שבהם הוא חויב בהחלטת בית המשפט.

לבסוף ב"כ האישה מקבל את הצעת בית הדין, ומציע שהסמכות תהיה לבית הדין בכפוף להסדר מזונות של 1600 ש"ח לחודש וכן מחציות הוצאות רפואיות וחינוך, בלי שתדרוש דמי טיפול. ומוסיף ב"כ האישה: אם יהיה מדור, בית הדין יפסוק. משמורת אצל האם והסדרי שהות ע"פ המלצות פק"ס או אצל הורי הבעל.

אף שבתחילה הסכים הבעל להצעת בית הדין, לאחר זמן, כשבא כוח האישה הציג בפניו את הצעת בית הדין, חזר בו הבעל מההסכמה, וטען שהוא לא מסוגל לתת תשובה היום להצעת בא כוח האישה. הבעל דורש עתה כי הוא רוצה שכל החלטות בית המשפט עד היום יימחקו. מכיוון שהצעת בית הדין מבוססת על סידור גט היום; אזי מבחינת בית הדין, לא הושגה הסכמה של הבעל להצעה הנ"ל.

עד כאן עיקרי טענות הצדדים ועיקרי התנהלות הדיון היום.

ובכן, משלא הושגה הסכמה, נשוב להליך הדיוני המתואר מעלה.

והתקיים דיון אחרון, המתואר מעלה.

דיון והכרעה

האישה תובעת להתגרש, הצדדים פרודים כבר תקופה ארוכה.

ונזכיר מתוך טענות ב"כ התובעת האמורות בהחלטת בית הדין מיום כ"ד באייר תשפ"א (6.5.21) באשר לאורך הפירוד ונסיבותיו:

טוען ב"כ האישה: הם לא יחד מתחילת ההיריון של האישה. הוא נעלם, ב 8 חודשים האחרונים אנו הופכים את העולם כדי לאתר אותו. הוא יודע

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

מההליכים בבית משפט, והתגלו שני דברים: הוא לא סיפר על עברו הפלילי שישב שנה וחצי בכלא, וכן התגלה אתמול גיליון הרשעות מפואר שלו על עברות רכוש מלבד סחר הסמים. הוא התחזה להיות אברך ישיבה.

הבן של הצדדים בגיל שנה ושלושה חודשים, כך שזהו אורך הפירוד ביניהם.

ברם, הבעל מסרב לגרשה, עד שימולאו כל דרישותיו באשר למזונות, הסדרי שהות, חלוקת כספים ויתכן שיש לו דרישות נוספות.

ונזכיר אף מתוך האמור בהחלטת בית הדין מיום כ"ו בתמוז תשפ"א (6.7.21):

ברם, למרות האמור, כולל האמירה של בית הדין כי "בשום שלב לא טען הבעל שהוא חפץ באשתו, כך שאף אם תעלה טענה כזו ממנו מהיום, היא לא תתקבל", וכנראה לאור אי הגעה להסכם ולאור העובדה כי הבעל לא קיבל את מלא דרישותיו, הבעל מבקש היום שלום בית; אך לאור האמור מעלה, טענתו לשלום בית לא תישמע, מחמת שבית הדין משוכנע אף היום שהיא טענה שאינה כנה.

[...]

בעת השיחה האישית הפרטנית שלא בנוכחות הצד השני, טען הבעל לבית הדין: "האישה הזו תהיה עגונה, צו מעצר לא מאיים עליי". ואף משפט זה נאמר במעמד צד אחד וללא נוכחות שני הצדדים ושלא לפרוטוקול ושלא בעת רישום פרוטוקול, לבית הדין היה חשוב לתעד משפט זה, שהרי יש לו השלכות רוחב לכל ניהול התיק.

והדברים מדברים בעד עצמם, אודות כוונותיו של הבעל, שמוכן שלא לגרש את אשתו ולצער אותה ללא קץ, עד שהוא יחליט בעצמו מהו המועד שמתאים מבחינתו לגרשה.

עילות לחיוב גט

ובכן, עסקינן בבני זוג צעירים, שנישאו בהיות הבעל בוגר ישיבה נחשבת בבני ברק, ונראה שהאישה נקלעה למצב שלא בטובתה. הבעל לא גילה לה לפני הנישואין כי הוא היה במאסר 11 חודש (הבעל מודה בכך), והאישה מצהירה שאם הייתה יודעת מכך, היא לא הייתה נישאת לו. בנוסף, הבעל הסתבך עם החוק שוב, ונגזרו עליו 15 חודשי מאסר.

הבעל קידש את אשתו ברמאות, בכך שלא סיפר לה שהיה במאסר טרם הנישואין, וכאמור בראשונים, זו עילה לכופף לגט. ונזכיר האמור ברמ"א אבהע"ז סימן עז סעיף ג (בשם שו"ת הרא"ש): "ואם עשה שלא כהוגן, שקדשה ברמאות ובתחבולות, כופין אותו לגרש". הבעל טוען כי הוא לא הסתיר זאת (אף שמודה שלא סיפר לאישה על כך) ולטענתו, היה על האישה לדעת זאת, וב"כ הבעל אף טוען שהיה לה לדעת דרך השדכן, אך האישה כבר טוענת (הבעל לא הכחיש) כי אמא של הבעל הייתה השדכנית שלהם. מבחינת בית הדין, זה שהבעל לא סיפר לאישה טרם הנישואין אודות מאסרו הממושך טרם הנישואין, אין לך "קידש ברמאות" גדול מזה. אין ספק כי אישה מן הישוב לא היה נישאת לבעל, אם היה ידוע לה נתון זה אודות עברו.

וראו אף פד"ר חלק א (עמודים 10-11), שהסתרת מום מלפני נישואין נחשבת לרמאות ותחבולות, שכופין את הבעל לגרש, וכן נרשם שם: "לו הייתה התובעת יודעת מזה, מסתבר שלא היה נישאת לו וכו' העלמה וכו' בנישואין בעניין רציני כזה, הוא מעשה שאנו הגון – רמאות, ומעשה שאינו הגון בנישואין היא עילה לכופף לגט". וראו אף באור גדול (סימן ה), שכתב שכל שדעת בני אדם להקפיד בכך, וברור כי אם היו יודעים לא היו מסכימים להינשא, הרי

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

שנחשב בדבר לעניין נכל ותרמית. וכן כתב שם, שאף אם המשיך הצד השני לחיות עם מי שהסתיר אף לאחר שנודע לו זאת, אין זה מוריד טענת נכל ותרמית.

בנוסף, וכפי האמור לעיל, הבעל לא רוצה את אשתו, אף שמנסה כל העת לומר שהוא כן חפץ בשלום. ובית הדין כבר ביאר בהחלטות המצוטטות מעלה, מדוע אין מקום לדבר על שלום בית בתיק זה.

בנוסף, הבעל מסתבך עם החוק פעם אחר פעם, מודה שהיה "נוגע מידי פעם" בסמים, ואף מטעם זה יש לחייבו בגט, דלא גרע מדין "רועה זונות" שכופים אותו לגרש ואחד הטעמים שכתבו הפוסקים הוא משום שהוא מכלה הונו, וקל וחומר למי שמתמש בסמים, כידוע ומפורסם לכל.

נראה אף שלבעל יש גישה לסמים, ויתכן ואף על כך הוא אסור (הבעל התחמק ממתן תשובות מפורטות אודות עילות מאסרו), ורק נזכיר באשר לכך את תגובתו לבית הדין לשאלה האם הוא נגע בסמים: "לא השתמשתי בסמים. נגעת בסמים, לא כל יום", והדברים מדברים בעד עצמם.

הבעל נשפט למאסר בעבר, ואף עתה שפוט למאסר בגין עברות של "הונאה והשגת גבול" (לפי הגדרתו הקצרה והלאקונית), והאישה לא חייבת להמשיך ולחיות עם בעל שכזה. וראו בספר אורות המשפט חלק ג, בעילות חיוב גט לבעל אסיר, אף משום מורד בחיוביו וכד', וכל שכן כשהמאסר נגרם בשל התנהגותו השלילית ובאשמתו.

בנוסף, הבעל אף היה נעלם מהבית מספר פעמים, ונזכיר האמור מתוך תשובותיו בחקירתו בדין האחרון כרשום מעלה:

נעלמתי מהבית פעם אחת וחיפשו אותי ע"י משטרה. הייתי בתל אביב. היו עוד לילה או שנים שנעלמתי. המשטרה מצאה אותי בת"א בתחנת רכבת ההגנה.

בנוסף, אין ספק שהבעל מאוס בעיני אשתו ע"פ דעת בית הדין, והאמתלא מבוררת, ואף זו עילה לחיוב בגט.

בנוסף, הבעל מעגן את אשתו לחינם (עד לקבלת מלא דרישותיו), ואף זו עילה לחיוב גט.

דחיית עיכוב הגט בהתניה, עד לקבלת מלא דרישות הבעל

בית הדין מתרשם, לצערנו, כי הבעל לא יגרש את אשתו עד לקבלת מלוא דרישותיו.

ונזכיר אף מתוך האמור בהחלטת בית הדין מיום כ"ו בתמוז תשפ"א (6.7.21):

בעת השיחה האישית הפרטנית שלא בנוכחות הצד השני, טען הבעל לבית הדין: "האישה הזו תהיה עגונה, צו מעצר לא מאיים עלי". ואף שמשפט זה נאמר במעמד צד אחד וללא נוכחות שני הצדדים ושלא לפרוטוקול ושלא בעת רישום פרוטוקול, לבית הדין היה חשוב לתעד משפט זה, שהרי יש לו השלכות רוחב לכל ניהול התיק.

והדברים מדברים בעד עצמם.

ונזכיר באשר לכך אף מתוך האמור בהחלטת בית הדין מיום ט"ז בסיון תשפ"א (27.5.21):

ובכן, עסקינן בזוג צעיר שחיו יחדיו רק 7 חודשים, ולהם בן אחד. הבעל מתנה את מתן הגט בחלוקת הכספים בחשבון המשותף וראיית הבן, אך נראה כי תולה את מתן הגט אף בסיום ההליכים בבית המשפט (שם פתחה

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

האישה תיק להחזקת ילדים והסדרי שהות). כן נראה שמעלה תביעות נוספות, וכן תביעת פיצוי על כך שלא נתנה לו לראות את הבן לטענתו.

האישה מסכימה לחלוקת הכספים על פי החלטת בית הדין וכן לראיית הבן. כן מסכימה להעביר את התיק להחזקת ילדים לבית הדין. כל זאת לא סיפק את הבעל.

לבית הדין נוצר הרושם כי עד שיקבל הבעל את כל תביעותיו, הוא לא יגרש את אשתו.

ובית הדין עומד אחר התרשמות זו, שרק מתחזקת בחלוף הזמן.

למעשה, אין ספק לבית הדין כי שני הצדדים לא רוצים זה את זה, וכל הוויכוח ביניהם הוא רק סביב סוגיית הרכוש ושאר סוגיות הנדונות בבית המשפט. לבעל כמה דרישות, ולכן לא מוכן לגרש את אשתו. בית הדין סבור כי אין בכך כל הצדקה לעכב את מתן הגט. ואין הדבר נוגע אף לשיטת המהרש"ם (חלק ה סימן ס) שבעל המעכב את הגירושין מחמת שאשתו גזלה ממנו רכוש השייך לו, שכתב המהרש"ם שרשאי לנהוג כך, שהרי בנידון דנן לא הוכח שהאישה גזלה ממנו כלום. האישה אף מצהירה פעם אחר פעם שהיא מוכנה לשלם לו כל מה שייפסק כנגדה.

כמובן שאין הדבר שייך אף לדין המהרש"ם באשר להטלת תנאי בגט ע"י הבעל, וראו כל הסברות ושיטות החולקים בספר אורות המשפט חלק ג (מעמוד תי והלאה), שהרי אף לשיטתו (ויש ראשונים החולקים עליו בכך), עסקינן רק בתנאי צודק, ורק בתנאי שקשור לעצם הגירושין. התביעות של הבעל יכולות להיות נדונות לאחר מכן, ואין הצדקה להמתין עם הגט עד שהחלטות בית הדין יהיו לרוחו של הבעל.

שאר ענייני הרכוש ידונו לאחר הגט

מבחינת בית הדין, בנידון דנן, על פניו נראה כי הכתובה כבר לא על הפרק (האישה ויתרה עליה), אך שאר הסוגיות שעל הפרק (אם בכלל ישנן כאלו, שהרי נראה שהאישה באה לקראתו באשר לרכוש, ותיקי מזונות ומשמורת נידונים בכל מקרה בבית המשפט), יוכלו להישמע לאחר הגט.

ואמנם, ידוע המובא ברמ"א בסדר הגט, סעיף פא, שכתב:

”וישאל הרב אחר הכתובה ושתחזור לבעל הכתובה או תמחול לו, כדי שלא יבואו אחר כך לידי קטט מחמת הכתובה ושיאמר הבעל על מנת כן לא גירשה” (בשם מהר”י מיניץ).

דהיינו שישנה חשיבות לסיים את כל ההתחשבנות הכספית, ובעיקר את הכתובה, טרם סידור הגט, כדי שלא יאמר הבעל כי אם היה יודע שעדיין רובץ עליו חיוב, לא היה מגרש. ברם, בנסיבות דנן, האישה מוותרת על כתובתה בכפוף לסידור הגט.

ברם, עיין בשו”ת בנין ציון (לר”י עטלינגר, סימן קמד) שהעלה שע”פ האמת החשש מאמירתו הזו של הבעל היא רק חשש של לעז, אף שע”פ האמת אין הדבר כן וניתן לדון בממון אף לאחר הגט, אך סיים כי:

”אף שהראיתי פנים להקל בדין זה, עם כל זה לא מלאני ליבי לחלוק על דין פשוט של סדר הגט, אמנם מכל מקום, מי שלבו רחב ורואה קלקולים בחדול הגט, ורוצה לסמוך על דעתו להקל, לענ”ד ימצא סמיכה קצת בהערות הנ”ל”.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

הרי שלשיטתו מעיקר הדין ניתן להותיר את ענייני הממון לאחר סידור הגט, כאשר מוצא הדיין צורך ונחיצות לכך (כגון משום חשש אפרושי מאיסורא בבני זוג צעירים).

בנוסף, כדי לפתור את בעיית החשש הנ"ל שיאמר הבעל וכו', די בהודעה לבעל כי שאר הסוגיות כאמור ידונו לאחר הגט (כולל כתובה, ככל והיא על הפרק), והודעה זו ניתנת לבעל במסגרת החלטה זו, כאמור, כך שאין כבר חשש להוצאת לעז כנ"ל.

בית הדין מתרשם כי מבחינת הבעל; עד שיתמלאו כל דרישותיו, הוא לא יסכים לגרש. אף זאת מצטרף לתובנה כי אין להמתין עם סידור הגט עד להגעה להסדר כולל בין הצדדים.

בעניין זה, ראו אף האמור בהחלטת בית הדין הגדול בתיק אחר (תיק 902112/2):

יש לפעול ע"פ המתווה שקבע בית הדין האזורי שיש להתגרש ולאחר מכן תידון תביעת הכתובה וחלוקת הרכוש. זו הדרך הנכונה והיעילה ביותר לסיום חיי הנישואין כאשר הסכסוך קשה שבין הצדדים.

וראו אף האמור בפד"ר כרך יא (עמוד 232), מתוך פסק דין בית הדין הגדול (הרכב בראשות הראשון לציון הגר"מ אליהו זצ"ל), שהביאו תחילה את פסק הרמ"א וסדר גט, שתמחל האישה על כתובתה קודם הגט, ולאחר מכן כתבו שם שהמנהג השתנה בזה בזמננו:

כל זה בזמנו, אולם בזמנינו המנהג הוא אחרת, לפני סידור הגט שואלים האם כל העניינים הכספים סודרו, והאישה משאירה את הכתובה בתיק הגירושיין בבית הדין, והכל נרשם בפרוטוקול, ואם כן העניין ניתן לביור.

כן ראו האמור בפסק דין בית הדין הגדול בתיק 1226302/1:

לפיכך עדיין הרשות ביד בית הדין לאחר שראה כי המו"מ לגירושיין אמור להיות ארוך, להחליט כי יש להקדים את הפירוד ההלכתי ביניהם ולא להשאירם קשורים זה לזה הלכתית ולא מעשית. הגירושיין אינם יכולים לשמש חלק מן המו"מ הרכושי, וגם בדיון הוער על כך שגם אם הבעל בחר בגירושיין אסור לומר שעליו 'לקנות' אותם. הגירושיין ההלכתיים הם דבר העומד בפני עצמו ויש לקיימם במועד הראוי, וההליך הרכושי, הסדרי הראיה וקיום הילדים הם דבר הקונה מקום לעצמו. לא רק בגלל שאי אפשר להשתמש בגירושיין כ'קלף' במיקוח על הרכוש, אלא גם מפני שמבחינה הלכתית אין להשאיר צד אחד קשור בחברו הלכתית כאשר אין קשר כלשהו ביניהם. זהו פישרו של ה'עיון' המוזכר בפסקי הדין, שבו צד אחד מעכב את הגירושיין למרות שאין קשר בין בני הזוג ולא ניתן להשיב את הקשר ביניהם.

גם מה שפסק הרמ"א שיש לסיים את עניין הכתובה לפני הגירושיין, הוא דין מחודש שמטרתו שלא להוציא לעז על הגירושיין, כלומר שאם הבעל ייתן גט ואחר כך יפסקו שחייב בכתובה יש לחוש שיאמר הבעל שלא על דעת זה נתן את הגט. אבל מעולם לא נאמר שיש לעכב את הגט עד שיהיה הסכם על נכסי מלוג ונכסי צאן ברזל השייכים לאישה. מה גם שבמקרה זה שישנו הליך רכושי על ממון הרבה והבעל מוכן לעקל מחלקו ברכוש את סכום הכתובה שאין בזה כל חשש. ועיין בזה מה שנכתב ופורסם ביום ט"ז בשבט תש"פ בתיק מס' 1125604/8 מנשיא בית הדין הגדול שאפילו לגבי חיוב כתובה שנשאר ברמ"א שצריך לסיימו לפני הגירושיין מכל מקום ניתן פסק דין ארוך ומנומק מדוע ישנם מקרים שאין לעכב את הגירושיין עד לדיון על הכתובה. וכן הובא בפסק דין בקונטרס "משכיל לדוד" – פסקי דין" מפסק דין בתיק 880581/9 מבית הדין הגדול שאין צד אחד יכול לעכב או להתנות את הגירושיין עד לסיום ההליך הרכושי.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

כך שלאור המקורות דלעיל, בית הדין קובע שכל העניינים שעל הפרק, יוכרעו לאחר הגט.
וראו אף האמור בפס"ד בית הדין ת"א יפו (תיק 1084985/16 התפרסם, מנימוקי הגר"ר גלב שליט"א), שם נרשם כך:

עם זאת ועל אף האמור נראה לעניות דעתי להוסיף ולומר בזה לצדד לקולא – אף שלא באופנים הנ"ל – ולהימנע מלהפוך את מתן הגט כ'קלף מיקוח' של מי מהצדדים, וזאת מחמת כמה סיבות:

א. חשש עיגון – במספר פסקי דין העליתי בארוכה שמניעת עיגון היא עילה בפני עצמה באופנים מסוימים לחיוב בגט, ואם כן וודאי שאם בית הדין מוצא לנכון שיש במקרה הנדון חשש עיגון מחמת שבני הזוג הפרידו מגוריהם זה מכבר וכן מחמת אורך הזמן של הדיונים וכדו', על בית הדין מוטלת החובה לסדר גט לאלתר ולדחות את הדיון בכתובה או ברכוש לאחר מתן הגט.

ב. 'לאפרושי מאיסורא' – כבר הארכנו בזה טובא שעל בית הדין מוטלת החובה לא רק לפסוק את הדין בין הצדדים אלא להביא את 'דבר ה' – זו הלכה' לציבור. מאחר שבעוונותינו הרבים לעיתים ייתכן מצב של מכשלה לציבור וחשש איסור אשת איש וכדו', על כן מחובתנו למנוע זאת ולסדר גט ללא כל דיחוי ולהותיר את הדיון ברכוש ובכתובה לאחר סידור הגט, בהדגשה רבתי שזכותו של מי מהצדדים לא תפגע עקב זאת.

ג. לעניין עיכוב הגט מחשש לעז וכדומה (להבדיל מהעיכוב מחמת זכות האישה לכתובה): כל האמור בזה לשיטות המחמירות הדורשות לעכב את סידור הגט עד לאחר הדיון בכתובה או ברכוש, הוא דיון בחיוב המונח לפתחו של בית הדין המצווה (לאותן שיטות) להימנע מסידור הגט טרם ידונו בכתובה וברכוש, אך אין זו זכות תביעה או טענה של מי מהצדדים לטעון טענה שכזו לזכותו, ולכן בגוונא שבית הדין החליט מסיבה זו או אחרת כנזכר שיש לסדר את הגט אף בטרם סיום ההליך הרכושי או דיון בחיוב הכתובה, אין למי מהצדדים היכולת לטעון טענות מעין אלו.

וראו אף קובץ תחומין כרך מ"א (עמוד 240), שם הובאה תגובתו של ראב"ד ירושלים הגר"מ רלב"ג שליט"א, שכתב שהגר"נ פרובר שליט"א, דייין בית הדין הגדול בדימוס, אמר לו פעמים רבות, ששמע מפי הגרי"ש אלישיב זצ"ל, שבמקום שיש חיוב גט, אין לעכב את סידור הגט עד לדיון בכתובה.

וראו אף האמור בפס"ד בית הדין ת"א יפו (תיק 1084985/16 התפרסם, מנימוקי הגר"ר גלב שליט"א), שם נרשם כך בנידון בו הבעל חייב לגרש:

על כל זאת נוסף ונאמר שלאור מסקנתנו (להלן בסעיף ג') כי הבעל דנן חייב לגרש את אשתו לאור הפירוד הממושך שביניהם ולאור המרידה ההדדית הנמשכת, אם כן אין ספק בכך שלכו"ע אין לעכב את סידור הגט עד להכרעה בעניין הכתובה.

וכאמור, בנידון דנן, הכתובה כבר לא על הפרק, אך שאר הסוגיות שעל הפרק, ככל וישנן בפנינו, יוכלו להישמע לאחר הגט.

הבעל לא ישוחרר ממאסרו טרם מתן החלטת בית הדין באשר להבטחת התייצבותו לדיונים באשר לכך, נזכיר מתוך האמור בהחלטת בית הדין מיום כ"ד באייר תשפ"א (6.5.21) לאור הדיון שהתקיים בנוכחות שני הצדדים:

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

בפתח הדיון בית הדין מברר עם הבעל מדוע הוא לא התייצב לדיון הקודם. ומגיב: המייל שלי סגור ולא פעיל. אם ייקבעו דיונים מעתה, אופיע.

[...]

בית הדין הציע כי כחלופת מעצר, הוא יפקיד ערבות כספית של 50 אלף ש"ח.

הבעל טוען שאין לו כסף, ומבקש לדחות את הדיון ליום ראשון.

להודעת קצין השב"ס, הבעל עצור בהחלטת בית המשפט עד להחלטה אחרת של בית המשפט. עצור באבו כביר בתל אביב. מבקש קצין שב"ס שלא יוזמן הבעל לדיון לפני 10.30.

ב"כ האישה מבקש לדעת על מה עצור הבעל. הובהר כי הוא יוכל לבדוק זאת מחוץ לכותלי בית הדין.

קצין שב"ס מבהיר לבית הדין כי לבעל קבוע דיון נוסף בבית המשפט ליום כ"ט בסיון תשפ"א (9.6.21) באשר להארכת מעצרו, ועד אז הוא עצור.

למעשה, אף בבית הדין נקבע דיון כ"ט בסיון תשפ"א (9.6.21).

עד כאן עיקרי טענות הצדדים ההדדיות ועיקרי התנהלות הדיון היום.

ובכן, בית הדין מתרשם כי ללא הבטחת התייצבותו של הבעל לדיונים, הוא לא יופיע לדיון בכוחות עצמו. נזכיר כי בפתח הדיון בית הדין מברר עם הבעל מדוע הוא לא התייצב לדיון הקודם. והגיב הבעל: "המייל שלי סגור ולא פעיל. אם ייקבעו דיונים מעתה, אופיע". ברם, בדיקה במערכת המחשוב מעלה כי הבעל חתם על טופס לקבלת דברי דואר בית הדין בדוא"ל, טופס מיום כ"ד באלול תשפ"א (1.9.21), ושם נרשם כי "אני יודע ומסכים שאהיה מושחק מלטעון כנגד ההגשה והמצאה באמצעותם". וכן נרשם שם "הנני מתחייב בזאת ליידע את מזכירות בית הדין על כל שינוי בכתובת הדוא"ל או כל תקלה פגיעה ושינוי ביכולתי לקבל כתבי בית דין לדוא"ל הרשומים לעיל". כך שלא ניתן לקבל מהבעל כיום כל טענה כי הוא לא קיבל את הדוא"ל ואת זימונו לדיון או שהדוא"ל שלו התקלקל והוא לא דווח לבית הדין על כך כפי שהתחייב.

בנוסף, ולאור טענות ב"כ האישה בדיון הקודם כי הבעל לא משתף פעולה עם ההליך בבית המשפט, הבעל לא היה מוכן להשיב לשאלת בית הדין האם הוא משתף פעולה עם ההליך בבית משפט, אף שנשאל על כך כמה פעמים, ושאל את אב"ד "לאן אתה חותר"?

לאור הנ"ל, בית הדין מתרשם כי ללא הבטחת התייצבותו של הבעל לדיונים, הוא לא יופיע לדיון בכוחות עצמו.

ברם, עתה אין צורך בפועל במעצרו של הבעל לשם הבטחת התייצבותו לדיון הבא או בערבות כספית לשם כך, משום שבכל מקרה הבעל עצור עד לדיון הבא בבית המשפט ליום כ"ט בסיון תשפ"א (9.6.21) לבחינת הארכת מעצרו. ברם, ככל שישוחרר ע"י בית המשפט, בית הדין ישקול להורות על הבטחת התייצבותו כנ"ל, בדרך של מעצר או ערבות כספית שתיקבע ע"י בית הדין.

מבוקש כי השב"ס יעדכנו את אגף עגונות בבית הדין במקרה שיוחלט על שחרור הבעל, זאת כדי לאפשר לבית הדין לממש את אחת הבטוחות הנזכרות להבטחת התייצבות הבעל לדיונים בבית הדין.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ובית הדין עומד אחר האמור בהחלטה שם, כך שאף אם הבעל יסיים את מאסרו טרם מתן הגט, הוא לא ישוחרר ממאסרו טרם מתן החלטת בית הדין להבטחת התייצבותו לדיונים. מבוקש כי התובעת וכן מחלקת עגונות בהנהלת בתי הדין יפקחו אחר האמור.

מסקנה

לאור כל האמור לעיל קובע בית הדין כדלהלן:

- א. הבעל חייב לגרש את אשתו, ויש מקום אף לכפותו לכך.
- ב. יפתח תיק לסידור הגט בהקדם, והצדדים יוזמנו כמקובל.
- ג. במידה והבעל יסרב לגרש במועד הראשון שייקבע, האישה תהיה רשאית לפתוח תיק להטלת צווי הגבלה בהתאם לחוק בתי דין רבניים (קיום פסקי דין של גירושין) התשנ"ה - 1995.
- ד. אף אם הבעל יסיים את מאסרו טרם מתן הגט, הוא לא ישוחרר ממאסרו טרם מתן החלטת בית הדין, וזאת לשם הבטחת התייצבותו לדיונים.
- ה. שאר הסוגיות, ככל וישנם, וככל והם בסמכות בית הדין, ידונו רק לאחר הגט.

ניתן לפרסם לאחר השמטת פרטים מזהים.

ניתן ביום י"ג בכסלו התשפ"ב (17/11/2021).

הרב יעקב מ' שטיינהויז

הרב מאיר קאהן

הרב יצחק אושינסקי – אב"ד

עותק זה עשוי להכיל שינויי ותיקוני עריכה